

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA ANYAGA

6. ÉVFOLYAM

MAGYAR NYELV.....	2
IRODALOM	4
MATEMATIKA.....	6
TÖRTÉNELEM	8
HON- ÉS NÉPISMERET.....	9
ANGOL NYELV	10
NÉMET NYELV.....	12
ETIKA.....	13
TERMÉSZETTUDOMÁNY	14
ÉNEK-ZENE.....	15
VIZUÁLIS KULTÚRA	16
TECHNIKA ÉS TERVEZÉS.....	17
DIGITÁLIS KULTÚRA	18
TESTNEVELÉS.....	20
ETIKA/HIT-ÉS ERKÖLCSTAN.....	22

MAGYAR NYELV

TÖRZSANYAG		AJÁNLOTT TANANYAG	
1. félév			
I. Kommunikáció alapjai			
A jelek világa		Az országunk jelképeinek eredete Történelmi jelképeink értelmezése A kommunikációs illemszabályok tudatosítása (üdvözlési szokások, SMS, chat)	
A kommunikáció fogalma, tényezői			
A kommunikáció nem nyelvi jelei			
A kommunikációs kapcsolat			
A beszélgetés			
II. Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban			
Felelet, szóbeli beszámoló, vázlat		Az írásbeli megnyilatkozások műfajai, műfaji jellegzetességei A szövegalkotás fázisai A szövegalkotás, mint tanulási módszer Kreatív írás	
A párbeszéd			
A plakát, a meghívó			
A jellemzés			
A leírás			
Az elbeszélés			
III. Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei			
A hagyományos és digitális könyv- és könyvtárhasználat		Elméleti tananyag helyett gyakorlati feladatokat javasolunk: könyvtárak, múzeumok, kiállítások felkeresése, megtekintése	
Sajtótermékek jellemző jegyei			
FOGALMAK			
természetes jelek, mesterséges jelek, jelrendszerek, feladó, címzett, üzenet, kód, csatorna, beszédhelyzet, arcjáték, gesztusok, testhelyzet, külső megjelenés, térköz; hangsúly, hanglejtés, tempó, hangerő, szünet, csend; megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, kérdés, kérés			
feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat, jellemzés, plakát, meghívó, könyvismertető könyvtár, katalógus, digitális adattárak, múzeum, kiállítás, gyűjtemény, sajtó, folyóirat, rovat, célcsoport, könyvismertetés			
2. félév			
IV. Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben. A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók			
Szóelemek, szófajok		Tulajdonnevek köznevesülése Köznevek tulajdonnévvé válása Történelmi ragadványnevek Melléknevek főnevesülése Melléknevek metaforikus jelentése Emberi tulajdonságok megjelenése az állandósult szókapcsolatokban A számnevek megjelenése az állandósult szókapcsolatokban, mondókákban Karinthy Frigyes: Tegeződés	
Az ige fogalma			
Az igeidők			
Az igemódok			
Az ige ragozása			
A leggyakoribb igeképzők			
Az igék helyesírása			
A határozószó			
A főnév			
Személynevek és helyesírásuk			

A földrajzi nevek és helyesírásuk	Többszófajúság Szófajváltás Az állandósult szókapcsolatok és a szófajok Az igenevek kapcsolata a többi szófajjal A névmások szerepe a mondat- és szövegépítésben Hagyományos és digitális helyesírási szótárak és portálok használata A szófajok használatának nyelvhelyességi kérdései
Az állatnevek, égitestek, márkanevek és helyesírásuk	
Az intézménynevek, címek, díjak és helyesírásuk	
A melléknév	
A melléknevek helyesírása	
A számnév	
A számnév helyesírása	
A névmások	
A személyes és birtokos névmás	
A kölcsönös és visszaható névmás	
A mutató és kérdő névmás	
A vonatkozó, határozatlan és általános névmás	
Az igenevek: A főnévi igenév A melléknévi igenév A határozói igenév	
Viszonyszók, mondatzók	

FOGALMAK szó, szóelem, szófajok: ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, viszonzók, mondatzók
--

IRODALOM

TÖRZSANYAG	AJÁNLOTT MŰVEK
1. félév	
Hősök az irodalomban	
V.1. Hagyomány és irodalom	
Arany János: Mátyás anyja	Szimónidész: A thermopülei hősök sírfelirata
Arany János: A walesi bárdok	
Hősök–mondák:	
- Beckó vára vagy Csörsz árka - Szent László legendája vagy Lehel kürtje	
A párok közül az egyik kötelező, a másik a választható művek közé kerül.	
- Kittenberger Kálmán: Oroszlánvadászataimból (részlet) vagy Széchenyi Zsigmond: Csui (részlet) (Választható) - Torna vára (Felvidék) vagy Tordai hasadék (Erdély) vagy A Lendvai vár (Muravidék) vagy délvidéki Mátyás-mondák	
(A felsoroltak közül az egyik kötelező. Lehetőség van arra, hogy a tanárok a saját régiójuk mondáit válasszák.)	
V.2. Irodalom és mozgókép	
Fazekas Mihály: Lúdas Matyi	
Arany János: Toldi	
FOGALMAK	
próbatétel, ismétlődő motívum, időmértékes verselés, vándortéma; daktilus, spondeus, hexameter; epigrama, ballada, vígballada, népballada, műballada, balladai homály, kihagyás	
verses epika, elbeszélő költemény; s, előhang, epizód, késleltetés; allegória; fokozás, túlzás, megszólítás	
2. félév	
Szeretet, hazaszeretet, szerelem	
Bibliai történetek Mária és József története Jézus tanítása a gyermekekről (karácsonyi ünnepkör)	Ady Endre: Karácsony Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony Juhász Gyula: Karácsony felé Fekete István: Róráte Kányádi Sándor: Hattyúdál Reményik Sándor: A karácsonyfa énekel
Kölcsey Ferenc: Himnusz	Lázár Ervin: Az élet titka (Eredeti üzenet)
Vörösmarty Mihály: Szózat	Radnóti Miklós: Nem tudhatom
Petőfi Sándor: Honfidal	Szendrey Júlia: Magyar gyermek éneke

	Irodalom és mozgókép Hollós László–Dala István: Szerelmes földrajz/ vagy Rockenbauer Pál: Másfélmillió lépés Magyarországon (részlet, lehetőleg a saját régióról)
Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem	Kőműves Kelemen Szerelm a népdalokban: Tavaszi szél vizet áraszt A csitári hegyek alatt
Petőfi Sándor: Reszket a bokor, mert...	
Radnóti Miklós: Bájoló	
Gárdonyi Géza: Egri csillagok	
Választható világirodalmi ifjúsági regény	
Daniel Defoe: Robinson Crusoe vagy Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg	
FOGALMAK líra, lírai alany, lírai én, téma, motívum; versforma, rímszerkezet, keresztrím, alliteráció; dal, népdal történelmi regény, elbeszélő, időszerkezet, több szálon futó cselekmény, jellemek A korábban tanult poétikai fogalmak alkalmazása a választott regénynek megfelelően	

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK:

Arany János: Toldi
Gárdonyi Géza: Egri csillagok
Választható világirodalmi ifjúsági regény (a táblázatban felsorolt művek közül a szaktanár jelöli ki)

MEMORITEREK:

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem
Arany János: A walesi bárdok (részlet)
Arany János: Toldi (részletek)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (1-2. vsz.)
Vörösmarty Mihály: Szózat (1. és 2. vsz.+13.,14. vsz.)

MATEMATIKA

Tankönyv: Matematika 6. OH-MAT06TA

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MAT06TA>

1. félév

I. Egész számok, oszthatóság

- Egész számok szorzása, osztása
- Osztó, többszörös
- Számolás maradékokkal
- Osztópárok
- Oszthatósági szabályok 2-re, 3-ra, 4-re, 5-re, 9-re, 10-re
- Összetett oszthatósági szabályok
- Többszörös, közös többszörös
- Osztó, közös osztó

II. Törtek

- A 4 alpművelet közöséges törttel
- A 4 alpművelet tizedes törttel
- A vegyes tört fogalma
- Közöséges tört átírása tizede törtté és vissza
- Közöséges tört átírása vegyes törtté és vissza
- Tizedes tört átváltása vegyes törtté és vissza
- Összetett műveletek, műveleti sorrend, zárójelfelbontás

III. Tengelyes tükrözés

- Síkbeli alakzatok
- Egybevágóság
- A kör
- A szakasz felezőmerőlegese
- Tengelyes tükrözés fogalma, tulajdonságai
- Tengelyes szimmetria
- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek, négyszögek, sokszögek
- Szerkesztési feladatok

2. félév

IV. Arány, százalék, szöveges feladatok

- Arány fogalma
- Arányos osztás
- Egyenes arányosság és grafikonja
- Törtrész
- Százalékszámítás (százalékérték kiszámítása)
- Nyitott mondatok
- Szöveges feladatok

V. Kerület, terület, felszín, térfogat

- Hosszúság, tömeg, idő
- A sokszögek kerülete
- A terület és a térfogat mérése
- Alakzatok a térben
- Testek felszíne, térfogata

VI. Statisztika

- Grafikonok, diagramok leolvasása, készítése
- Adatok ábrázolása
- Átlagszámítás

TÖRTÉNELEM

1. félév

A Magyar Királyság virágkora

Fogalmak: aranyforint, nemes, ösiség és kilenced törvénye, kormányzó, végvár.

Személyek: I. Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, I. Szulejmán.

Topográfia: Nándorfehérvár, Visegrád, Mohács.

Évszámok: 1308 (I. Károly), 1456 (Nándorfehérvár), 1458-1490 (Hunyadi Mátyás uralkodása), 1526 (a mohácsi vereség).

A világ és Európa a kora újkorban

Fogalmak: újkor, felfedező, gyarmat, manufaktúra, reformáció, protestáns, jezsuita, katolikus megújulás, felvilágosodás, alkotmány.

Személyek: Kolumbusz, Luther, Kálvin, Cromwell, XIV. Lajos, Rousseau, Washington.

Topográfia: Amerika, Versailles, London, Szentpétervár.

Évszámok: 1492 (Kolumbusz), 1517 (Luther fellépése), 1776 (az amerikai Függetlenségi nyilatkozat).

Magyarország a kora újkorban

Fogalmak: végvár, hódoltság, szultán, szpáhi, janicsár, kuruc, labanc, hajdú, úrbér, jobbágyparcella, zsellér, betelepítés, türelmi rendelet.

Személyek: Dobó István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós, II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József.

Topográfia: Pozsony, Bécs, Erdélyi Fejedelemség, Eger, Gyulafehérvár, Debrecen.

Évszámok: 1541 (Buda török kézen), 1552 (a „nagy várháborúk” éve), 1686 (Buda visszavívása), 1703–1711 (a Rákóczi-szabadságharc), 1740–1780 (Mária Terézia).

2. félév

A forradalmak és a polgárosodás kora Európában

Fogalmak: népfelség elve, jakobinus, polgári nemzet, ipari forradalom, tőkés, bér munkás, kapitalizmus,

Személyek: XVI. Lajos, Robespierre, Napóleon, Watt

Topográfia: Párizs, Waterloo, Borogyino.

Évszámok: 1789 (a francia forradalom kezdete), 1815 (a waterlooi csata)

HON- ÉS NÉPISMERET

1. félév

- Szülőföldünk értékei: helyi értékek ismerete
- A közösségi élet működésének megismerése. Pl. Községi alkalmak: társas munkák,
- Ünnepek a családban és a közösségben
- Családfa, a rokoni viszonyok, elnevezések
- Az egymásra utaltság, a közösen végzett munka jelentőségének megismerése
- Népi építészet táji jellegzetességei
- A konyha
- A szoba
- A családon belüli munkamegosztás
- A keresztény ünnepek a népi hagyományokban:
- Őszi jeles napok, ünnepek
- Karácsonyi ünnepkör, köszöntők, színjátékszerű szokások

2. félév

- Farsangköszöntők, maszkos alakoskodások
- Nagyböjt, böjti játékok, húsvéti ünnepkör szokásai
- Májusfaállítás, pünkösdi szokások
- Szent Iván-napi szokások, nyári jeles napok,
- Keresztelő, népi játékok
- A lakodalom, lakodalmi szokások
- A társas munkák és gazdasági, társadalmi jelentőségük
- A munkaalkalmakhoz (aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó) kapcsolódó szokások és játékok
- Hétköznapi és ünnepi viselet
- A népi táplálkozás jellemzői
- A magyar népszokások, hagyományok, mint kulturális értékek megismertetése
- Néprajzi tájak, tájegységek Magyarországon és a Kárpát-medencében
- Dunántúl, Felföld, Alföld, és a kapcsolódó határon túli területek néprajzi jellemzői
- Erdély és Moldva hon- és népismereti, néprajzi jellemző

ANGOL NYELV

- A tankönyv által megadott minta alapján egyszerű mondatok közlése saját megfogalmazás szerint.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott írás és beszéd követése, a hozzá kapcsolódó feladatok megoldása.
- Szükséges a tankönyv által megadott szókincs ismerete, nyelvtani jelenségek felismerése, helyes alkalmazása szóban és írásban egyaránt.
- Memoriter megtanulása, összefüggő szöveg reprodukálása. Párbeszédek kiegészítése, készítése, azok előadása.
- A tanuló képes a maga szintjén digitális feladatok megoldására.

Témakörök:

– Család, otthon – Étkezés – Idő, időjárás – Öltözködés – Szabadidő, szórakozás – Iskola
Szabadidő – Természet, állatok – Ünnepek, szokások – Város, bevásárlás – Utazás, pihenés –
Egészséges életmód – Környezetvédelem

Nyelvtani fogalomkörök

– Egyszerű jelen idő – Folyamatos jelen idő – Közeljövő (going to) – Egyszerű múlt idő –
Segédigék használata (do, did) – Térbeli, időbeli viszonyok, előljárószók – Minőségi
viszonyok, melléknevek, határozószók – Mennyiségi viszonyok (some, any, a bottle of) –
Segédigék (can, could, must) – Programjavaslat (let's) – Kínálás és javaslat, mint
kommunikációs eszköz – Gyakoriságot kifejező határozószók – Szövegösszetartó eszközök –
Engedélykérés

Kommunikációs eszközök:

érdeklődés, tudás, nem tudás, kínálás és javaslat

(A különböző szintű csoportok következtében szükséges a szaktanárral történő egyeztetés.)

1. félév

Project 2 / Unit 3:

- a lecke szókincse (utazás, nyaralás)
- egyszerű múlt idő (Past Simple) o létige múlt ideje (was/were)
- szabályos igék múlt ideje
- rendhagyó igék múlt ideje (2. alak)
- képeslap/levélírás

Project 2 / Unit 4:

- a lecke szókincse (ételek, italok, mennyiségek, vásárlás, receptek, főzés)
- megszámlálható/megszámlálhatatlan főnevek
- névelők
- párbeszéd: étteremben rendelés
- some/any
- How much/many...?
- mennyiségek kifejezése
- a few/little
- egyszerű receptek hozzávalóinak és utasításainak megfogalmazása

2. félév

Project 2 / Unit 5:

- a lecke szókincse (természeti képződmények/építmények, időjárás, melléknevek)
- How high/long/wide/deep...?
- alapvető információk az Egyesült Királyságról és az Egyesült Államokról
- információ adása az időjárásról
- középfokú melléknévfokozás
- felsőfokú melléknévfokozás
- összehasonlítás (than, as...as)

Project 2 / Unit 6:

- a lecke szókincse (szórakoz(tat)ás, TV műsorok, filmes műfajok)
- jövő idő (to be going to)
- melléknevek és határozószavak
- szükségesség kifejezése (have to)
- javaslatok, programokra invitálás kifejezése (Why don't we.../Shall we.../Let's...)

NÉMET NYELV

Tankönyv: Die Deutschprofis A2 (1-6)

1. félév

- ajándéktárgyak leírása, megnevezése, tetszés nem tetszés kifejezése
- Perfekt (mit sein, haben, elváló igekötős igék, -ieren végű igék múltja)
- korábban történt események ismertetése
- személyek külső és belső jellemzése, barátok bemutatása
- weil+KATI, saját vélemény kifejezése
- melléknévfokozás, személyek és állatok összehasonlítása

2. félév

- testrészek, betegségek, foglalkozás megadása
- érzelmek, lelki állapot megadása
- wenn+KATI
- baleset leírása, beszélgetés orvossal, szabályok és tiltások
- játékok és eszközök leírása
- módbeli segédigék Präteritum alakja
- korábbi és mai életkörülmények
- elöljárószavak Dativ és Akkusativ (hol-hová?)
- város és nevezetességek bemutatása, útbaigazítás

ETIKA

1. félév

Témakörök:

- Magyar nemzet, magyar haza
- Ünnepek, hagyományok
- Egyéni felelősség a közösségben
- Virtuális kapcsolatteremtés
- Tudatos vásárlás, egészséges táplálkozás

2. félév

Témakörök:

- Valódi szépség
- Tények és feltételezések
- Egyéni és közösségi érdek
- Képernyőink tartalma, reklámok
- Vallási közösségek, világvallások

TERMÉSZETTUDOMÁNY

A vizsgakövetelményben felsorolt tananyag számonkérése egyszerű, rövid feladatokon keresztül, kifejtendő feladat nélkül.

A feladatlaphoz felhasználható **segédeszköz**: a Földrajzi Atlasz

A felkészüléshez használható **tankönyv**:

Természettudomány 6. (OH-TER06TA)

Természettudomány munkafüzet 6. (OH-TER06MA)

1. félév

1. Az erdők, a rétek és a mezők, a vizek és a vízpartok élővilága (erdők, vizek, rétek és mezők életközösségei)
2. Hazai tájakon (Magyarország földrajzi helyzete, szomszédos országai, népességének jellemzése, nagy tájai, kistájak jellemzése, topográfiai gyakorlatok)

2. félév

3. A Föld külső és belső felépítése (Föld belső felépítése, hegységképződés folyamatai, külső és belső erők)
4. Az energia (Energia fogalma, energiaforrások, megújuló és nem megújuló energiaforrások)
5. A térkép (Tájékozódás a térképen, földrajzi fókuszok)

ÉNEK-ZENE

Tankönyv: Énekeskönyv 6. OH-ENZ06TA

1. félév

Népdalok éneklése kifejezően, fejből. A következő dalok közül 5 szabadon választott dal:

- Énekeljünk, énekeljünk
- Ősszel érik, babám
- Nézd meg lányom, nézd meg jól
- De szeretnék páva lenni
- Hej, igazítsad
- Este van már
- Elment a két lány
- A Vidróczki híres nyája
- Elmegyek, elmegyek
- Madárka, madárka
- Sej, a tari réten
- Két tyúkom, tavali
- A Vargáék ablakja

Az énekelt dalok ritmusának tapsolása.

ABC-s nevek ismerete, felismerése és kottázása.

Módosító jelek felismerése, alkalmazása.

Karácsonyi dal éneklése kifejezően. Választható dalok:

- A kis Jézus megszületett
- Karácsony ünnepén

Mozart: Varázsfuvola című opera cselekménye, szereplőinek bemutatása röviden. Egy ismert részlet éneklése.

2. félév

Kodály Zoltán: Kállai kettős című művének bemutatása.

- Nem vagyok én senkinek sem adósa c. dal éneklése

Népdalok éneklése, 3 dal az alábbiak közül.

- Gergelyjárás
- Azért, hogy én huszár vagyok
- A jó lovas katonának
- Tavaszi szél
- Fa fölött, fa alatt

Erkel Ferenc: Hunyadi László c. operájának cselekménye, részlet éneklése

Egressy Béni: Szózat kifejező éneklése

Haydn: Falusi jókedv c. dalának éneklése.

Kis nyújtott, kis éles ritmusok megszólaltatása, felismerése, alkalmazása.

Egyszerű betűkotta átírása ötvonalas rendszerbe.

VIZUÁLIS KULTÚRA

- **Célok:**

- A vizuális kifejezőeszközök (szín, forma, textúra) használatának gyakorlása.
- A térábrázolás részletesebb megközelítése, pl. tárgyak és belső terek rajzolása.
- A vizuális kommunikáció alapjainak megértése (pl. plakáttervezés, egyszerű grafikák).

- **Feladatok:**

- Egy-egy esemény ábrázolása képregényben vagy storyboard formájában.
- Plakát vagy hirdetés készítése egy konkrét üzenet megjelenítésére.
- Térbeli szerkezetek, épületek egyszerű modelljeinek megtervezése.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

1. félév

- A lakás jellemzői.
- Bútorok csoportosítása általad választott szempont szerint.
- A lakás és textíliák tisztántartása, karbantartása.

2. félév

- Veszélyek az otthonunkban.
- Újrahasznosítás fogalma és példák a hétköznapi életből.
- Kerékpáros közlekedés szabályai.

DIGITÁLIS KULTÚRA

Tankönyv: Digitális kultúra 6.

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-DIG06TA>

1. félév

1. Az e-világ és az online kommunikáció:

- legyen képes önállóan információt keresni és a találatokat hatékonyan szűrni;
- legyen képes az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen kitölteni;
- legyen képes védekezni az internetes zaklatás formái ellen, legyen képes segítséget kérni.
- legyen tisztában a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, legyen képes alkalmazni az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- legyen képes önállóan kezelni az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

https://www.vb-info.hu/wp-content/uploads/2022/03/6.evfolyam_Digitalis_kultura.pdf 29-34.o.

2. A digitális eszközök használata:

- legyen képes önállóan kezelni az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- az informatikai eszközöket legyen képes önállóan használni.

https://www.vb-info.hu/wp-content/uploads/2022/03/6.evfolyam_Digitalis_kultura.pdf 73-80.o.

3. Szövegszerkesztés:

- ismerje és legyen képes tudatosan alkalmazni a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- legyen képes a tartalomnak megfelelően kialakítani a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, valamint beilleszteni, elhelyezni és megformázni a szükséges objektumokat.

https://www.vb-info.hu/wp-content/uploads/2022/03/6.evfolyam_Digitalis_kultura.pdf 7-26.o.

4. Bemutatókészítés:

- ismerje a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat legyen képes alkalmazni;
- legyen képes a tartalomnak megfelelően kialakítani a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, valamint beilleszteni, elhelyezni és megformázni a szükséges objektumokat.

https://www.vb-info.hu/wp-content/uploads/2022/03/5.evfolyam_Digitalis_kultura.pdf 35-62.o.

2. félév

5. Algoritmizálás, programozás, robotika:

- Ismerje és legyen képes használni a programozási környezet alapvető eszközeit.
- Legyen képes egyszerű algoritmusokat elemi lépésekre bontani.

https://www.nkp.hu/tankonyv/digitalis_kultura_6_nat2020/lecke_03_001

https://www.nkp.hu/tankonyv/digitalis_kultura_6_nat2020/lecke_03_002

https://www.vb-info.hu/wp-content/uploads/2022/03/6.evfolyam_Digitalis_kultura.pdf
35-57.o.

Online gyakorlási lehetőség: <https://makecode.microbit.org/>

6. Multimédiás elemek készítése:

- Ismerje egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal legyen képes ábrát készíteni.

https://www.nkp.hu/tankonyv/digitalis_kultura_6_nat2020/lecke_04_001

https://www.nkp.hu/tankonyv/digitalis_kultura_6_nat2020/lecke_04_002

https://www.nkp.hu/tankonyv/digitalis_kultura_6_nat2020/lecke_04_003

https://www.vb-info.hu/wp-content/uploads/2022/03/6.evfolyam_Digitalis_kultura.pdf
61-72.o.

TESTNEVELÉS

1. félév

Gimnasztika:

- 8 ütemű szabadgyakorlat (2 db)
- kötélmászás (technika)

Torna:

- talajtorna elemek, összefüggő talajgyakorlat
- gurulóátfordulás előre- hátra
- mérlegállás
- tarkóállás (gyertya)
- kézen átfordulás oldalra (cigánykerék)
- fejállás
- fellendülés kézállásba (próbálkozás)
- repülő gurulóátfordulás előre (tigrisbukfenc)

Atlétika:

- álló és térdelő rajtok
- vezényszavak ismerete
- váltófutás
- versenyszabályok

Sportjátékok:

Kézilabda:

- labdás ügyességi feladatok
- labdavezetés, indítás, passzolás falra
- pályaméret, szabályok ismerete

Kosárlabda:

- labdavezetés, passzok, fektetett dobás
- -játék csapatban
- könnyített szabályok ismerete, alkalmazása

Netfit felmérések megismerése

2. félév

Gimnasztika:

- 16 ütemű szabadgyakorlat összeállítása, bemutatása

Torna:

- szekrényugrás 3-4 részes svédsekreényen
- dobantó használata
- felguggolás, leugrás keresztbe és hosszába állított szeren
- tornasport versenyszereinek ismerete

Atlétika:

- ugrások, dobások szabályos végrehajtása

Dobás: kersztlépés alkalmazása

Ugrás: elugrósáv ismerete

Néhány versenyszabály ismerete (kísérletek száma, belépés stb.)

Sportjátékok:

Labdarúgás:

- passzok mozgásban, labdavezetés
- kapura lövések
- játék
- szabályok ismerete
- labdarúgás magyar vonatkozásai

ISTEN IGÉJE MEGVILÁGÍTJA AZ ÉLETÜNKET

I. ÉLETÜNK ISTEN ELŐTT

(Zsoltárok 139,1–17)

Ki ismer engem?

Isten mindenről tud, ami veled történik. Tudja, hogy mit tervezel. Azt is, hogy mit szeretnél mondani. Jobban ismer téged, mint bárki más! Bíz-hatsz benne!

Erről szól a 139. zsoltár is.

139. ZSOLTÁR

Uram, te megvizsgálasz és ismersz engem.
Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről
is észreveszed szándékomat.
Szemmel tartod járásomat és pihenésemet,
gondod van minden utamra.
Még nyelvemen sincs a szó, te már pontosan
tudod, Uram.
Minden oldalról körülfigtál, kezedet rajtam
tartod.
Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas,
nem tudom felfogni.
Hova menjek lelked elől? Orcád elől hova
fussak?

Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak
hazájában feküdnék le, te ott is jelen vagy.
Ha a hajnal szárnyaira kelnék, és a tenger
túlsó végén laknék, kezéd ott is elérne,
jobbod megragadna engem.
Ha azt gondolnám, hogy elnyel a sötétség,
és éjszakává lesz körülöttem a világosság:
a sötétség nem lenne elég sötét neked, az
éjszaka világos lenne, mint a nappal,
a sötétség pedig olyan, mint a világosság.
Te alkottad veséimet, te formáltál anyám
méhében.

Magasztallak téged, mert félelmetes vagy és csodálatos; csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt.

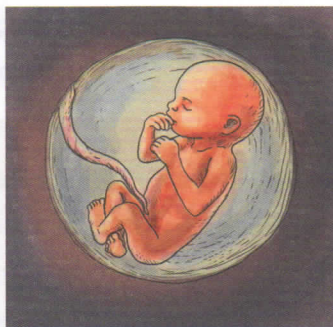
Csontjaim nem voltak rejtve előtted, amikor titkon formálódtam, mintha a föld mélyén képződtem volna.

Alaktalan testemet már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük.

Mily drágák nekem szándékaid,

Istenem, mily hatalmas azoknak száma!

Számolgom, de több a homokszemeknél, és a végén is csak nálad vagyok.

Magzat az anyaméhben

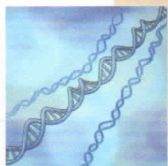
Istennel mindig és mindenütt találkozatsz. Nem lehet úgy elrejtőzködni Előle, hogy meg ne találjon. Számára sehol nincs olyan sötét, hogy ne tudna segíteni rajta világosságával. Szeretete vár, bármilyen helyzetben találkozol vele. Isten alkotta életedet is. A zsoltár is arról szól, hogy Ő jól ismert már születésed előtt. Isten életed minden napján és eseményében jelen van. Ő adta testedet-lelkedet, hogy te is szeresd Őt.

„Uram, te megvizsgálsz és ismeresz engem. Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra.”

Zsoltárok 91,1–2

Tudod-e?

- A testünket alkotó sejtek szövetekbe rendeződnek. A DNS (dezoxiribonukleinsav) tartalmazza a sejtjeink felépítéséhez szükséges összes információt. 1953-ban fedezték fel, hogy a DNS szerkezete a szövéshez használt fonalhoz hasonlít. A DNS molekulák feltekeredve, két egymással összefonódó, kettős spirálba rendeződnek.
- „Te formáltál anyám méhében” – olvashatod a 139. zsoltárban. Ezt a mondatot így is lefordíthatnánk magyar nyelvre: „te szőttél-fonalt engem”. Isten mint egy nagy szövőmester alakítja életünket, fonja életünk fonalát, s kezében tart az egész világgal együtt.

Feladattár

- Beszélgetsetek a zsoltár szövege melletti rajzokról és képekről! Melyiket találjátok a legérdekesebbnek? Miért?
- Alakítsatok három csoportot! Osszátok el a csoportok között a zsoltár három részét! Beszéljétek meg a csoportban, kinek melyik sor tetszik a legjobban! Fogalmazzátok át a kiválasztott sorokat a saját szavaitokkal!
- Készítsetek színes fonalakból egy fonatot! A DNS-re emlékeztethet benneteket. Használhatjátok könyvjelzőként a kedvenc könyvetekben.

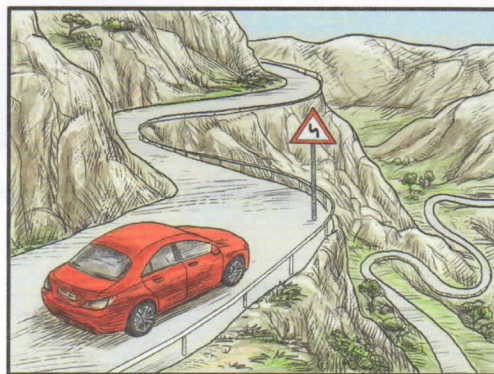
A TÍZPARANCSOLAT: ISTEN ÚTJELZŐ TÁBLÁJA

AZ ÉLETET SEGÍTŐ SZABÁLY

Olvasmány

Gondold végig! Beszéljétek meg!

- Mi lehet a közös az itt található rajzokban?
- Milyen szabályokat ismertek?
- Milyen szabályokat kell betartani a közlekedésben, a sportban, vagy egy társasház lakóinak?
- Milyen következményekkel jár, ha figyelmen kívül hagyják a szabályokat?
- Tartsatok vitafórumot arról, miért kellenek a szabályok!

Isten a Tízparancsolatban adott olyan szabályokat, amelyek segítik életünket. Ezek olyanok, mint az útjelző táblák. Segítenek odafigyelni Istenre, egymásra és saját magunkra is. Segítenek abban, hogy boldog életet éljünk.

ISTEN A TÍZPARANCSSOLATOT ADJA NÉPÉNEK

(2Mózes 19,1–9)

Izráel népe elindult Egyiptomból. Miután átkeltek a Vörös-tengeren, vándoroltak a pusztában őseiknek ígért haza, Kánaán felé. Nem voltak többé rabszolgák. Szabad népként járták útjukat. Már nem kellett az egyiptomiak törvényeinek engedelmeskedniük. Isten adott nekik új szabályokat. Segíteni akart nekik abban, hogyan figyeljenek Őrá és egymásra is. Amikor a Sínai-hegyhez értek, így szólt Isten Mózeshez:

Így szólj Jákób házához, és ezt hirdesd Izráel fiainak: Ti láttátok, mit cselekedtem Egyiptommal, hogyan hordoztalak benneteket sasszárnyakon, és hogyan hoztalak ide benneteket. Most azért, ha engedelmesen hallgattok szavamra, és megtartjátok szövetségemet, akkor, bár enyém az egész föld, valamennyi nép közül ti lesztek az én tulajdonom.

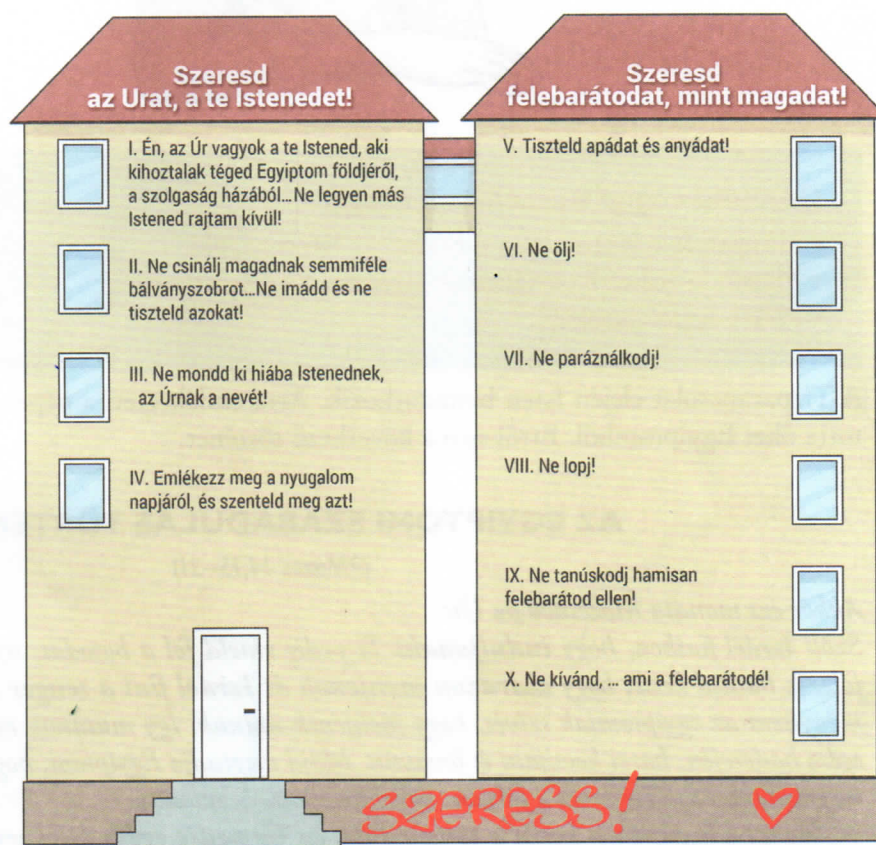
Ezután lejött Mózes, összehívta a nép véneit, és átadta nekik mindazokat az ígéket, amelyeket rábízott az Úr. Az egész nép egy akarattal felelt: Megtesszük mindazt, amit az Úr mondott.

Így kötött Isten szövetséget a néppel. Megígérte, hogy vigyáz rájuk. A nép pedig elhatározta, hogy hallgat Isten szavára, keresni fogja akarátát. A Tízparancsolatot Mózesen keresztül adta Isten a népének, két kőtáblára írva. E parancsolatok ma is útmutatást jelentenek a mindennapokban.

Tudod-e?

A Tízparancsolat egy ikerházhoz hasonlít. Ám ezen a házon csak egy bejárati ajtó van.

Csak az juthat el a második házba, aki előbb bement az elsőbe. Ha szeretjük Istent, akkor tudunk szeretettel fordulni embertársainkhoz.

3. AZ EGYETLEN ISTEN

„Én, az Úr vagyok a te Istened...”

(Az 1. parancsolat)

Gondold végig! Beszéljétek meg!

- Hogyan fejeznétek be a mondatot? Isten az, aki...
- Milyen jelzőket használnátok Istennel kapcsolatban?
- Miért éppen azokat?

A Tízparancsolat elején Isten bemutatkozik. Arra emlékezteti a népet, hogy ő az, aki kiszabadította őket Egyiptomból. Erről szól a következő történet.

AZ EGYIPTOMI SZABADULÁS TÖRTÉNETE

(2Mózes 14,15–31)

Akkor ezt mondta Mózesnek az Úr:

Szólj Izráel fiaihoz, hogy **induljanak!** Te pedig emeld föl a botodat, nyújtsd ki a kezedet a tenger fölé, és hasítsd ketté, hogy **szárazon menjenek át Izráel fiai a tenger közepén.** Én pedig megkegyelmezek az egyiptomiak szívét, hogy menjenek utánuk. Így mutatom meg dicsőségemet a fáraón és egész haderején, harci kocsijain és lovasain. Majd megtudja Egyiptom, hogy én vagyok az Úr, amikor megmutatom dicsőségemet a fáraón, harci kocsijain és lovasain.

Mózes kinyújtotta kezét a tenger fölé, az Úr pedig egész éjjel erős keleti széllel visszafelé hajtott a tengert, és **szárazzá tette a tengerfeneket, úgyhogy a víz kettévált.** Izráel fiai szárazon mentek be a tenger közepébe, és a víz pedig falként állt mellettük jobbról és balról.

Az egyiptomiak üldözőbe vették őket, és a fáraó összes lova, harci kocsija és lovasa bement utánuk a tenger közepébe. A hajnali őrsváltás idején rátekintett az Úr a tűz- és felhőoszlopból az egyiptomiak táborára, és megzavarta az egyiptomiak táborát. Megakasztotta a harci kocsik kerekeit, és nem engedte, hogy azok gyorsan haladjanak. Ekkor azt mondták az egyiptomiak: Meneküljünk Izráel elől,

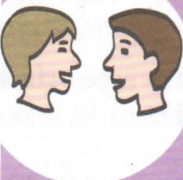
mert az Úr harcol értük Egyiptom ellen! Az Úr pedig ezt mondta Mózesnek: Nyújtsd ki kezedet a tenger fölé, hogy a víz visszatérjen az egyiptomiakra, a harci kocsikra és lovasokra! Mózes kinyújtotta a kezét a tenger fölé, és a tenger visszatért reggelre a medrébe egyenest a menekülő egyiptomiakra. Így hajította bele az Úr az egyiptomiakat a tenger közepébe. Visszatért a víz, és elborította a harci kocsikat és lovasokat, a fáraó egész haderejét, amely utánuk ment a tengerbe. Egy sem maradt meg közülük. Izráel fiai viszont szárazon mentek át a tenger közepén, a víz pedig falként állt mellettük jobbról és balról. Így szabadította meg az Úr azon a napon Izráelt Egyiptom kezéből. És látta Izráel az egyiptomiakat holtan a tenger partján. **Amikor látta Izráel, hogy milyen erős kézzel bánt el az Úr Egyiptommal, félni kezdte a nép az Urat. Hitt az Úrnak és szolgájának, Mózesnek.**

Isten hatalmas, erős Úrként mutatkozott be. Megmutatta a népnek, hogy mindig számíthatnak rá. Ezért így szól az 1. parancsolat:

„Én, az Úr vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptom földjéről, a szolgaság házából. Ne legyen más istened rajtam kívül!”

2Mózes 20,2–3

A parancsolat jelentése

- Isten az Úr és egyedüli Isten.
- Mindig bízatsz Benne.
- Bátran kérheted az Ő segítségét.
- Azt kéri, hogy Ő legyen számodra is a legfontosabb.

Tudod-e?

Isten nemcsak a zsidó népet hozta ki Egyiptomból, hanem minket is megszabadított. Jézus Krisztus által megbocsátja a bűneinket, megszabadít azoktól. Jézus neve is ezt jelenti: „szabadító”.

Bibliai kvíz

- Hogyan kelt át Izráel népe a tengeren?
- Mi történt az egyiptomi sereggel?
- Hogyan mutatkozott be Isten a népének?
- Hogyan szól az 1. parancsolat?

4. AZ ÉLŐ ISTEN TISZTELETE

„Ne csinálj magadnak bálványszobrot!”

(A 2. parancsolat)

BÁLVÁNYOK

Bálvány lehet minden, amit az ember úgy tisztel, mintha isten lenne a számára. Azután a bálványától várja, hogy szerencsét hozzon az életébe. Akár egy tárgy, akár egy gondolat, vagy egy ember is válhat bálvánnyá.

„Ne csinálj magadnak
semmilyen bálvány-
szobrot...”

Ne imádd és ne
tiszteld azokat, mert
én, az Úr, a te Istened,
féltőn szerető Isten
vagyok!”

2Mózes 20,4–5

A parancsolat jelentése

- Isten élő személy, akihez ragaszkodhatsz.
- Isten szeret és félt téged.
- Őt nem lehet pótolni senki és semmi mással.

AZ ARANYBORJÚ

(2Mózes 32)

Mivel Istent nem lehet látni, Isten népe számára sem volt könnyű mindig hinni benne. Néha ők is szerették volna két szemükkel látni, ki is az ő Istenük.

Amikor azt látta a nép, hogy Mózes késlekedik, és nem jön le a hegyről, Áron köré sereglett a nép, és azt mondták neki:

Jöjj, és készíts nekünk istent, hogy előttünk járjon! Mert nem tudjuk, hogy mi történt ezzel a Mózes-sel, aki felhozott bennünket Egyiptomból.

Áron ezt mondta nekik:

Szedjétek ki az arany fülbevalókat feleségeitek, fiaitok és lányaitok füléből, és hozzátok ide hozzám!

Kiszedte hát az egész nép az arany fülbevalókat a füléből, és odavitte Áronhoz. Ő átvette tőlük, vésővel mintát készített, és borjúsobrot öntött. Ekkor azt mondták:

Ez a te istened, Izráel, aki fölhozott Egyiptom földjéből.

Amikor Áron látta ezt, oltárt épített elé, majd kihirdette Áron: Holnap az Úr ünnepe lesz! Másnap tehát korán fölkeltek, égőáldozatokat áldoztak, és békeáldozatokat mutattak be. Azután leült a nép enni és inni, majd mulatozni kezdtek.

Egy borjú szobrát tisztelték úgy, mintha abban lenne jelen közöttük Isten. Egy címkét

raktak Istenre: Isten olyan, amilyennek most elképzelik és láthatják a szobor segítségével.

Isten tudott arról, mit tettek, és elmondta ezt Mózesnek. **Mózes Józsuével együtt lement a hegyről, hogy megnézzék, mi történt és segítsen népének. Kezében vitte a két kőtáblát, amelyekre Isten írta a parancsolatokat.**

Amikor a tábor közelébe ért, és meglátta a borjút meg a táncot, haragra lobbant Mózes, ledobta kezéből a táblákat, és összetörte a hegy lábánál.

Majd ezt kérdezte Mózes Árontól:

Mit tett veled ez a nép, hogy ilyen nagy vétekbe vitted őket?!

Áron így felelt:

Ne lobbanjon haragra az én uram! Magad is tudod, hogy milyen gonosz ez a nép. Ezt mondták nekem: Készíts nekünk istent, hogy előttünk járjon! Mert nem tudjuk, hogy mi történt ezzel a Mózes-sel, aki kihozott bennünket Egyiptomból. Erre azt mondtam nekik: Akinek van aranya, szedje le magáról! Ők ide is adták nekem, én meg tűzbe dobtam, és ez a borjú lett belőle.

Ezután Mózes visszatért az Úrhoz. Imádkozott Istenhez, hogy bocsásson meg a népnek. Isten megszánta őket, hiszen tudta, milyen gyenge és esendő az ember. Ismerte népét, és látta, mennyire könnyű és csábító Izráel népének a környező népek szokásait követni. Azt is tudta, mennyire szükségük van arra, hogy továbbra is vezesse őket útjukon. Később Mózes újra megkapta a kőtáblákat, s ezúttal neki kellett ráírnia a parancsolatokat.

Tudod-e?

A bikát az ókori Keleten a harci erő jelképének tekintették. Az egyiptomiak egy Ápisz nevű bikaszobrot tiszteltek. Úgy képzeltek, ez a szobor az istenség képmása.

Feladattár

Beszélgetsetek a következő témákról!

- Mit gondoltok, miért volt nehéz kívánni, hogy Mózes visszajöjjön?
- Hogyan ragaszkodhatunk Istenhez, ha nem látjuk Őt?
- Gyűjtsétek össze, hogy mi minden lehet bálvány egy mai fiatal életében!
- Készítsetek egy táblázatot arról, hogy mi a különbség Isten és a bálványok között!
- Milyen helyzetben fordultok Istenhez?

Bibliai kvíz

- Ki készítette az aranyborjút?
- Honnan szerezték az anyagát?
- Milyen célt szolgált?
- Mi történt a kőtáblákkal?
- Mit kért Mózes Istentől?
- Hogyan hangzik a 2. parancsolat?

DÁVID ÉS GÓLIÁT

(1Sámuel 17)

A bibliai korban is voltak emberek, akik nem Istenhez méltó módon mondták ki az Ő nevét. Erről szól a következő történet is.

Dávid számára nagyon fontos volt, hogy imádságban beszélgethet Istennel. Rendkívül felháborította, amikor arról hallott, hogy a filiszteusok bajnoka Izráel népét és Istenét nap mint nap becsméreli.

Dávid Istenében bízva indult Góliát ellen.

Saul király a maga páncélját adta rá, hogy védje. De hiába! Saul király páncélja szokatlannak, alkalmatlannak bizonyult számára. Saját fegyverzetével készült a harcra: vitte botját, parittyáját, öt kövecskét és szívében imádságát. *A filiszteus is elindult, és egyre közelebb jött Dávidhoz, és előtte ment a pajzshordozója. Amikor a filiszteus rátekintett, megvetően nézett Dávidra, mert fiatal volt, pirosposztság és jó megjelenésű. Ezt kérdezte a filiszteus Dávidtól:*

– Hát kutya vagyok én, hogy bottal jössz ellenem?

És szidni kezdte a filiszteus Dávidot Istenével együtt. Ezt mondta a filiszteus Dávidnak:

– Gyere csak ide, hadd adjam testedet az égi madaraknak és a mezei vadaknak!

Dávid így felelt a filiszteusnak:

– Te karddal, lándzsával és dárdával jössz ellenem, de én a Seregek Urának, Izráel csapatai Istenének a nevében megyek ellened, akit te kicsúfoltál. Még ma kezembe ad az Úr...

...hadd tudja meg mindenki a földön, hogy van Isten Izráelben. És megtudja az egész egybegyűlt sokaság, hogy nem karddal és lándzsával szabadít meg az Úr. Mert az Úr kezében van a háború, és ő ad a kezünkbe benneteket.

Dávid ügyesen célzott a parittyájával, és homlokon találta Góliátot. A hengegő hős földre zuhant. Dávid elvette ellenfele kardját, és azzal győzte le. A nép pedig elüldözte a megrémült filiszteusokat.

Ebben a történetben Dávid helyesen használta Isten nevét. Nem mondta ki fölöslegesen. Tisztelettel szólította meg Őt, és Isten győzelemre segítette Dávidot.

Tudod-e?

Amikor Dávid énekelt, imádkozott Istenhez. Imádságai a Zsoltárok könyvében maradtak ránk. Dávid zsoltárai ma is segítenek abban, hogyan használhatjuk tisztelettel Isten nevét életünk különféle helyzeteiben.

Bibliai kvíz

- Melyik népet képviselte Góliát?
- Mi háborította fel Dávidot?
- Milyen fegyverekkel indult Dávid a küzdelemre?
- Hogyan nevezzük Dávid költeményeit?
- Hogyan szól a 3. parancsolat?

5. SZAVAKKAL IS TISZTELHETJÜK ISTENT

„Ne mondd ki hiába...!”

(A 3. parancsolat)

Én Istenem,
jó Istenem...

Itt van Isten köztünk...

Ne félj, Isten segít!

Jaj, Istenem!

Gondold végig! Beszéljétek meg!

Mindenkinek van neve. Fontos számunkra, hogyan szólítanak. Rosszul esik, ha eltévesztik, vagy gúnyosan mondják ki nevünket.

Istennek is van neve. Amikor Mózes megkérdezte Tőle: „Mi a neved?”, Ő ezt válaszolta: Jahve. Azaz: „Vagyok, aki vagyok.”

- Hogyan használhatjuk helyesen Isten nevét?
- Mely esetek azok, amikor nem helyesen használjuk az Ő nevét?

Isten nevről és helyes használatáról szól
a 3. parancsolat:

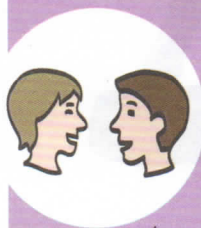

„Ne mondd ki hiába
Istenednek, az Úrnak
a nevét!”

2Mózes 20,7

A parancsolat jelentése

- Isten neve a Bibliában: Jahve.
- Azt jelenti, hogy „Vagyok, aki vagyok.” Ez azt is jelenti, hogy örökké létezik.
- Sőt, azt is, hogy ő mindig és mindenütt ott van, ahol szükségünk van rá.
- Ha szeretjük Istent, tisztelettel és szeretettel szólítjuk meg őt.
- Isten nevét helyesen használjuk, amikor: imádkozunk, éneklünk, tisztelettel beszélünk Istenről, vagy másoknak beszélünk a hitünkről.

DÁVID ÉS GÓLIÁT

(1Sámuel 17)

A bibliai korban is voltak emberek, akik nem Istenhez méltó módon mondták ki az Ő nevét. Erről szól a következő történet is.

Dávid számára nagyon fontos volt, hogy imádságban beszélgethet Istennel. Rendkívül felháborította, amikor arról hallott, hogy a filiszteusok bajnoka Izráel népét és Istenét nap mint nap becsméreli.

Dávid Istenében bízva indult Góliát ellen.

Saul király a maga páncélját adta rá, hogy védje. De hiába! Saul király páncélja szokatlannak, alkalmatlannak bizonyult számára. Saját fegyverzetével készült a harcra: vitte botját, parittyáját, öt kövecskét és szívében imádságát. *A filiszteus is elindult, és egyre közelebb jött Dávidhoz, és előtte ment a pajzshordozója. Amikor a filiszteus rátekintett, megvetően nézett Dávidra, mert fiatal volt, pirosposztság és jó megjelenésű. Ezt kérdezte a filiszteus Dávidtól:*

– Hát kutya vagyok én, hogy bottal jössz ellenem?

És szidni kezdte a filiszteus Dávidot Istenével együtt. Ezt mondta a filiszteus Dávidnak:

– Gyere csak ide, hadd adjam testedet az égi madaraknak és a mezei vadaknak!

Dávid így felelt a filiszteusnak:

– Te karddal, lándzsával és dárdával jössz ellenem, de én a Seregek Urának, Izráel csapatai Istenének a nevében megyek ellened, akit te kicsúfoltál. Még ma kezembe ad az Úr...

...hadd tudja meg mindenki a földön, hogy van Isten Izráelben. És megtudja az egész egybegyűlt sokaság, hogy nem karddal és lándzsával szabadít meg az Úr. Mert az Úr kezében van a háború, és ő ad a kezünkbe benneteket.

Dávid ügyesen célzott a parittyájával, és homlokon találta Góliátot. A hencegő hős földre zuhant. Dávid elvette ellenfele kardját, és azzal győzte le. A nép pedig elüldözte a megrémült filiszteusokat.

Ebben a történetben Dávid helyesen használta Isten nevét. Nem mondta ki fölöslegesen. Tisztelettel szólította meg Őt, és Isten győzelemre segítette Dávidot.

Tudod-e?

Amikor Dávid énekelt, imádkozott Istenhez. Imádságai a Zsoltárok könyvében maradtak ránk. Dávid zsoltárai ma is segítenek abban, hogyan használhatjuk tisztelettel Isten nevét életünk különféle helyzeteiben.

Bibliai kvíz

- Melyik népet képviselte Góliát?
- Mi háborította fel Dávidot?
- Milyen fegyverekkel indult Dávid a küzdelemre?
- Hogyan nevezzük Dávid költeményeit?
- Hogyan szól a 3. parancsolat?

6. A NYUGALOM NAPJA

„Emlékezz meg a nyugalom napjáról...”

(A 4. parancsolat)

MIRE SZÁNOD AZ IDŐDET?

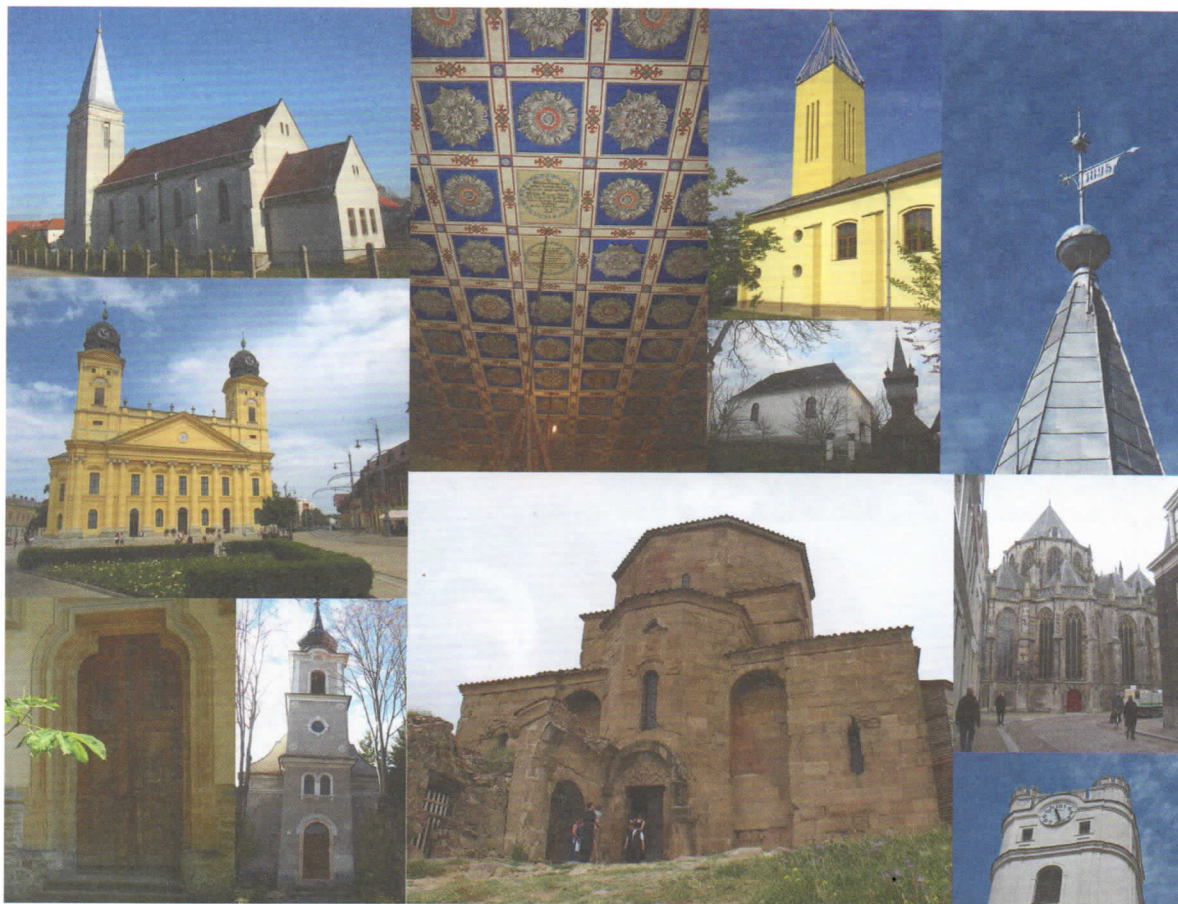

Gondold végig! Beszéljétek meg!

- Ha szabadon tervezhetné a hét minden napját, hogyan nézne ki az időrended?
- Mit írnál a kérdőjel helyére?
- Tervezd meg úgy a vasárnapodat, hogy Istennel is tölts időt!
- Keress példákat arra, hogyan tölthetsz időt Istennel!
- Beszélgetsetek arról, hogyan lehet a vasárnapnak fontos része az istentisztelet!

Ma is vannak templomok, amelyek a vasárnapi istentisztelet helyszínei számunkra. Mi is találkozhatunk Istennel és egymással, hogy megünnepeljük a hetedik napot.

Templomok ma Magyarországon. Tudod-e, hol találhatók? Honnan ismered meg, hogy melyik felekezethez milyen templom tartozik?

Tudod-e?

Salamon temploma kb. 30 m hosszú, 9 m széles és 15 m magasságú épület volt. Salamon nagy mennyiségű értékes faanyagot vásárolt az építéshez a tírushi Hírák királytól. A padló ciprusfából készült, a belső falakat cédrusfával burkolták. A gazdagon díszített burkolatot színarannyal vonták be. Az Újszövetség idejének templomát Heródes templomának nevezték. Heródes nem a meglévő templomot építtette át, hanem újat emelt annak helyén.

Bibliai kvíz

- Ki építtette az első jeruzsálemi templomot?
- Hány évig tartott a templom építése?
- Milyen részekből állt a templom?
- Mit tartottak a legszentebb részben?
- Hogyan szól a 4. parancsolat?

7. SZERETET ÉS TISZTELET A CSALÁDBAN „Tiszteld apádat és anyádat...”

(Az 5. parancsolat)

Beszélgetsetek a képek segítségével a családjaitokról!

Gondold végig! Beszéljétek meg!

- Mi jut eszetekbe a képekről?
- Melyik jellemző a ti családotokra?
- Melyiket szeretnétek, hogy jellemző legyen rátok?
- Idézzetek fel egy olyan helyzetet, amelyben vitátok volt a születekkel! Hogyan tudtatok megoldást találni?

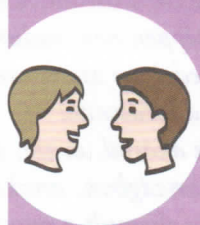

„Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú ideig élhess azon a földön, amelyet Istened, az Úr ad neked!”

2Mózes 20,12

A parancsolat jelentése

- A szülők feladata, hogy szeretettel neveljék gyermekeiket.

- Isten a szüleidre bízott téged. Őket adta, hogy gondoskodjanak rólad.

- A szülők és gyermekek kapcsolata azonban nem mindig egyszerű. Néha úgy érzed, nem

értened meg vagy túl sokat várnak tőled. Máskor ők érzik úgy, hogy nem hallgatsz rájuk és nehezen boldogulnak veled.

- Isten a családok békéjét is szeretné segíteni. Jól tudja, hogy családi kapcsolatainkban is szükségünk van útmutatására. Ezért adta az ötödik parancsolatot.

DÁVID ÉS ABSOLON

(2Sámuel 15,1–16)

Apa és fia ellenségeskedésének szomorú példája a következő bibliai történet. Dávid király életének szomorú időszaka volt, amikor Absolon fia szembefordult vele. Egymás iránti haragjuk, sértődöttségük megmaradt, és nem tudtak rá megoldást találni.

Absolon szerzett magának egy harci kocsit, lovakat és ötven embert, akik előtte futottak. Reggelenként megszólított mindenkit, aki valamilyen peres ügyben ment a királyhoz ítéletért. Ezt mondta az embereknek:

Nézd, a te ügyed helyes és jogos, de nincs a királynál senki, aki meghallgasson téged.

Bárcsak engem tennének bírónak ebben az országban! Akkor bárki jönne hozzám, akinek peres ügye van, én igazságot szolgáltatnék neki.

És ha valaki közeledett hozzá, hogy leboruljon előtte, akkor kinyújtotta a kezét, magához szorította, és megcsókolta. Így lopta be magát Absolon az izráeli emberek szívébe. Négy esztendő elteltével ezt mondta Absolon a királynak:

Hadd menjek el, hogy teljesítsem Hebrónban az Úrnak tett fogadalmamat!

8. AZ ÉLET TISZTELETE

„Ne ölj!”

(A 6. parancsolat)

Albert Schweitzer híres német orvos, lelkész volt. Vele történt a következő eset:

„Otthagyja a csúfolódó gyermeksereget, és elindul hazafelé. Nem messze laknak, a városka közepén. Ő a grünsbachi lelkész fia. Ahogy belép, anyja rögtön észreveszi, hogy milyen csendes és elgondolkozó az ő életvidám fia.

– Mi baj van, Albert? Rosszul feleltél talán? – kérdi édesanyja.

– Nem..., nem anyám..., csak..., csak – és elakad a szava.

– Hát akkor mi bajod van?

– Úgy szégyellem magamat..., a fiúkkal én is kicsúfoltam az öreg ószerest, és ő némán tűrte, és csak mosolygott. De többé nem teszem! – mondja szinte fogadalomszerűen.

Anyja magához húzza fiacskáját, és szinte áldón mondja:

– Nagyon helyes, fiam! Az életet..., ***minden életet tisztelni kell!***

Ez az anyai szó a szívéig ért Albertnek, és soha többé nem felejtette el.” Megértette, amit anyjától hallott, és egész életében eszerint cselekedett.

Gondold végig! Beszéljétek meg!

- Miért mondhatta Albert Schweitzer édesanyja: „minden életet tisztelni kell”?
- Gyűjtsetek érveket amellett, hogy miért kell az életet tisztelni!

„Ne ölj!”

2Mózes 20,13

Az élet Isten ajándéka

- Minden élet értékes, a sajátod is.

- Isten minden helyzetben az élet védelmét kéri tőlünk.
- Rombolod az életet: haraggal, bántó szavakkal, ütéssel.
- Véded az életet: mosollyal, biztatással, megbocsátással, szeretettel, segítségnyújtással.

KAIN ÉS ÁBEL

(1Mózes 4,1-16)

A következő bibliai történetben a romboló, pusztító indulat győzött az élet védelme felett. Mit gondolsz, hogyan történhetett volna másként?

Ádámnak és Évának született két fia. Az idősebb, Kain földművelő volt, Ábel pedig juhásztor. Történetük szomorú példája annak, hogy lesz a gyilkos indulatból tett.

Egy idő múlva Kain áldozatot vitt az Úrnak a föld terméséből. Ábel is vitt az elsőszülött bárányaiból, azok kövérjéből. Az Úr rátekintett Ábelre és áldozatára, de Kainra és áldozatára nem tekintett. Kain emiatt nagy haragra gerjedt, és lehorgasztotta a fejét.

Ekkor azt kérdezte Kaintól az Úr:

Miért gerjedtél haragra, és miért horgaszod le a fejed? Hiszen ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz. Ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád vágyódik, de te uralkodjál rajta!

Ezután azt mondta Kain a testvérének, Ábelnek:

Menjünk ki a mezőre!

Amikor a mezőn voltak, rátámadt Kain a testvérére, Ábelre, és meggyilkolta.

Akkor az Úr megkérdezte Kaintól:

Hol van Ábel, a testvéred?

Kain ezt felelte:

Nem tudom! Hát őrzője vagyok én a testvéremnek?

De az Úr így szólt:

Mit tettél? Testvéred kiontott vére hozzámm kiált a földből! Most azért légy átkozott, kítaszítva arról a földről, amely megnyitotta a száját, hogy befogadja testvéred kiontott véré, amelyet kiontottál! Ha a földet műveled, többé nem adja neked termőerejét! Bujdosó és kóborló légy a földön!

Ekkor Kain azt mondta az Úrnak:

Nagyobb a büntetésem, semhogy elhordozhatnám. Íme, elűztél ma erről a termékeny vidékről, el kell rejtőznöm színed elől. Bujdosó és kóborló lettem a földön, és meggyilkolhat bárki, aki rám talál.

De az Úr azt felelte neki:

Nem úgy lesz! Ha valaki meggyilkolja Kaint, hétszeresen kell bünhődnie.

Ezért jelet tett az Úr Kainra, hogy senki se üsse agyon, ha rátalál.

Tudod-e?

Az életet véded, ha odafigyelsz a körülötted lévő emberekre, segítesz másoknak. Akkor is az életet véded, ha óvod a környezetedet.

Feladattár

- Beszélgessetek a hatodik parancsolat alatt található útmutató és a tiltó táblákról! Mit jelenthetnek?
- Mi az, amivel megsértjük, veszélyeztetjük az életet?
- Gyűjtsetek példákat arra, hogyan lehet védeni az életet!
- Kain és Ábel történetét olvasva, hogyan jelenik meg a hatodik parancsolat az eseményekben?
- Mit gondolsz, Kaint milyen érzések vezették a tettehez?
- Szerintetek hogyan lehet a testvérek közötti ellenségeskedésre megoldást találni?
- Hogyan fejeződhetett volna be másként Kain és Ábel története?

Bibliai kvíz

- Mivel foglalkozott Kain és mivel Ábel?
- Miért irigykedett Kain testvérére?
- Hogyan figyelmeztette az Úr Kaint?
- Mi lett Kain büntetése?
- Hogyan szól a hatodik parancsolat?

9. HŰSÉG ÉS KITARTÁS

„Ne paráználkodj!”

(A 7. parancsolat)

Fogadalomtétel egy esküvői szertartáson

„Te engemet, én tégedet, virágom, virágom...”
(magyar népdal)

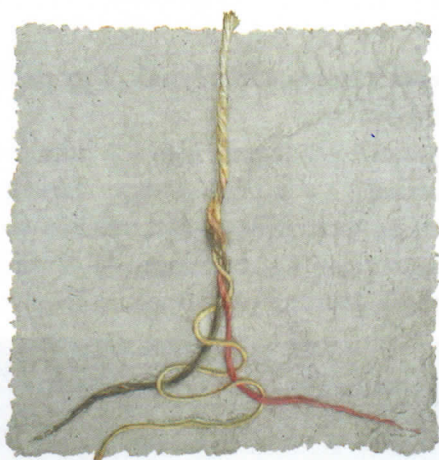
„Nélküled, mint az olló egy fele. Suta a sor-som, hogy vágjak vele? Mit kezdenék, ha nem szeretnél?” (Illyés Gyula)

„Szállj hát velem, egy rezdülésű szárnycsapással. Hullongó tollak voltunk egyedül, – szárnyak lettünk egymással.” (Váci Mihály)

„Jobban boldogul kettő, mint egy. A hármas fonál nem szakad el egyhamar.” (Prédikátor könyve)

Feladattár

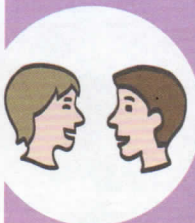
- Alkossatok csoportokat! Válasszátok ki a csoportban azt az idézetet a fentiek közül, amelyik legjobban tetszik nektek! Mit gondoltok, mit jelent?
- Végül a csoportok képviselői mondják el, miért tetszett a csoportnak a választott idézet!

Isten az embert férfivá és nővé teremtette. Tudta, hogy nem jó az embernek egyedül lenni. A férfi és a nő sok ajándékot, örömet kaphat egymástól. A házasságot is Isten ajándékozta az embernek. Isten terve a házasság, egy férfi és egy nő életre szóló szövetsége. Isten útmutatást adott arra nézve is, hogyan lehet megőrizni a jó kapcsolatot. Erről szól a 7. parancsolat.

A parancsolat jelentése

- A „paráználkodik” szó azt jelenti, hogy valaki hűtlenné válik, megcsalja házastársát.
- Isten azt kéri, hogy a fiúk és a lányok tiszteljék egymást. Tiszta szívvel és tiszta léttel készüljenek házasságukra.
- Isten a házastársak egymáshoz való hűségére, az egymás melletti kitartásra biztat.

„Ne paráználkodj!”

2Mózes 20,14

DÁVID ÉS BETSABÉ

(2Sámuel 11,1–12,23)

Az Istenhez és az emberekhez, a házastárshoz való hűség összefügg egymással: ha egyik nincs meg, mindkettő törik, sérül. Ezt látható az alábbi történetben is.

Dávid seregei éppen az ammóniakkal küzdöttek. Dávid azonban Jeruzsálemben maradt. *Egyszer estefelé, amikor ... a királyi palota tetején sétált, meglátott a tetőről egy asszonyt, aki éppen fürdött. Az asszony igen szép volt. Dávid elküldött, és kérdezősködött az asszony felől. Ezt mondták neki:*

Betsabé ez, Eliám leánya, a hettita Uriás felesége.

Akkor követeket küldött Dávid, és magához vitette őt. Az asszony bement hozzá, ő pedig vele hált. Azután hazament az asszony.

Kiderült, hogy Betsabé teherbe esett, és üzenetet küldött erről Dávidnak. *Akkor Dávid ezt üzent a hadserege parancsnokának, Jóábnak:*

Küldd el hozzám a hettita Uriást!

Amikor Uriás megérkezett, Dávid megkérdezte tőle, hogyan folyik a harc. Ezután hazaküldte őt. Ajándékot is küldött Uriás után, ám ő nem ment haza. A többi szolgával együtt aludt a palota bejárata előtt. Nem akart otthon pihenni addig, amíg a katonái harcolnak.

Dávid tovább marasztalta Uriást. Megpróbálta leitatni is, de Uriás akkor sem ment haza. *Reggel azután levelet írt Dávid Jóábnak, melyet Uriással küldött el. Ezt írta a levélben:*

Állítsátok Uriást az arcvonalba, ahol leghevesebb a küzdelem, azután húzódjatok vissza, hogy levágják, és halálát lelje!

Jóáb úgy intézte a dolgot, ahogyan a király parancsolta.

Amikor meghallotta Uriás felesége, hogy meghalt a férje, Uriás, elsíratta az urát. A gyász letelte után érte küldött Dávid, palotájába vitette; az pedig a felesége lett, és fiút szült neki. De az Úrnak nem tetszett, amit Dávid elkövetett.

Az Úr elküldte Dávidhoz Nátán prófétát. **Ő Isten üzenetét hozta a királynak. Egy példázatot mondott, amiben rámutatott arra, hogy mit tett Dávid.**

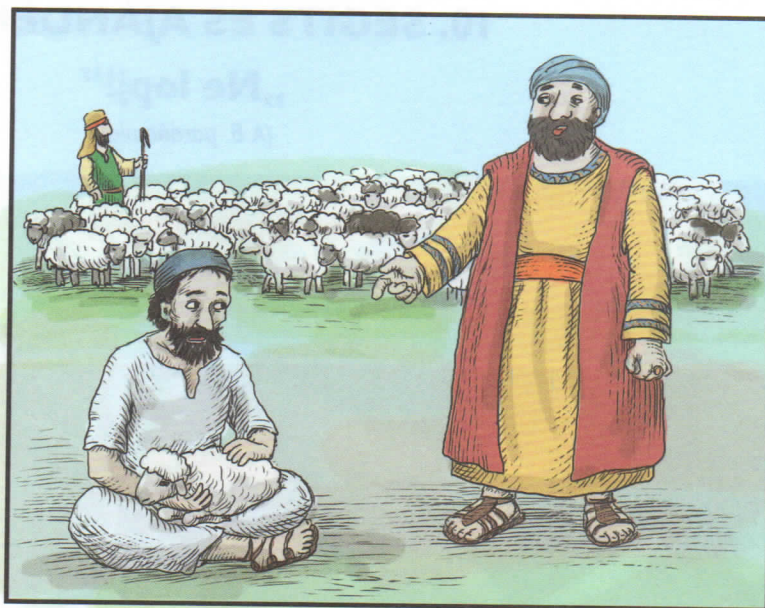
Volt egy városban két ember, egy gazdag meg egy szegény. A gazdagnak igen sok juha és marhája volt. A szegénynek nem volt egyebe, csak egy báránykája, azt is pénzen vette. Táplálgatta, és a gyermekeivel együtt nőtt fel nála. A falatjából evett, poharából ivott, és az ölében feküdt, mintha csak a leánya lett volna. Egyszer egy utas érkezett a gazdag emberhez, de ez sajnált a maga juhait és marháit közül hozatni, hogy elkészítse a hozzá érkezett vándornak, ezért elvette a szegény ember bárányát, és azt készítette el annak, aki hozzá érkezett.

*Dávid nagy haragra lobbant az ellen az ember ellen, és ezt mondta Nátánnak: Az élő Úrra mondom, hogy halál fia az az ember, aki ezt elkövette! A bárányért négyszer annyit kell fizetnie, mivel ezt tette, és mivel könyörtelen volt. Akkor ezt mondta Nátán Dávidnak: **Te vagy az az ember!** Ezt mondja az Úr,*

Legelésző juhnyáj

Izráel Istene: Én kentelek föl Izráel királyává, és én mentetlek meg Saul kezéből. Neked adtam uradnak a házá, és öledbe adtam urad feleségeit. Neked adtam Izráel és Júda házá is. És ha ezt kevesellted volna, még sok mindent adtam volna neked. Miért vetetted meg az Úr szavát, miért tettél olyat, ami nem tetszik neki?! A hettita Úriást fegyverrel vágattad le, hogy a feleségét feleségül vehesd; őt magát pedig meggyilkoltattad az ammóniak fegyverével! Ezért nem távozik el soha a fegyver a házadtól, mivel megvetettél engem, és elvetted a hettita Úriás feleségét, hogy a te feleséged legyen. Ezt mondja az Úr: A tulajdon házadból fogok bajt hozni rád. Feleségeidet szemed láttára elveszem, és másnak adom, aki fényes nappal fog a feleségeiddel háltni. Te ugyan titokban cselekedtél, én azonban egész Izráel előtt, napvilágnál cselekszem meg ezt! Akkor ezt mondta Dávid Nátánnak: Vétkeztem az Úr ellen! Nátán így felelt Dávidnak: Az Úr is elengedte vétkeket, nem halsz meg. Mivel azonban ezzel a tettel okot adtál az Úr ellenségeinek a gyalázkodásra, meg kell hálnia a fiadnak, aki született neked.”

Dávid és Betsabé gyermeke súlyosan megbetegedett és hét nap múlva meghalt.

Így lett **sok-sok keserű következménye Dávid hűtlenségének.**

Tudod-e?

Először az ókori Egyiptomban készítettek karikagyűrűt a Nílus partján növekedő sás és nád leveleiből. Manapság aranyból készült ékszerszobor a vőlegény a menyasszonynak. A kör forma a férfi és nő életre szóló szövetségének jelképe.

Bibliai kvíz

- Hogyan látta meg Dávid Betsabét?
- Ki volt Betsabé férje?
- Hogyan akarta Dávid eltitkolni bűnét?
- Milyen üzenetet küldött Dávid Jóábnak?
- Milyen példatörténetet mondott Nátán Dávidnak?
- Mi lett Dávid büntetése?
- Hogyan szól a 7. parancsolat?

10. SEGÍTS ÉS AJÁNDÉKOZZ!

„Ne lopj!”

(A 8. parancsolat)

Gondold végig! Beszéljétek meg!

Miről szólnak ezek a képek? Hogyan kapcsolhatóak szerinted a 8. parancsolathoz? Beszélgetsetek arról, hogy mit jelent ellopni valamit!

Tudod-e?

Ezen a fényképen egy gyermekek és felnőttek által összegyűjtött, becsomagolt, ajándékot tartalmazó cipős dobozokkal teli kocsit látsz. Hallottál már Nyilas Misi karácsonyáról? Móricz Zsigmond könyvében a debreceni kisdíák bizony nagyon örült a legegyszerűbb ajándéknak is. A róla elnevezett program azonban nem csak a saját ajándékainkról szól. Országsszerte cipős doboznyi ajándékot készítenek azok a gyerekek és felnőttek, akik szeretnének örömet okozni egy ismeretlen gyermeknek. A sajátjukból adnak azért, hogy másoknak szebb legyen a karácsonyuk.

„Ne lopj!”

2Mózes 20,15

A parancsolat jelentése

- Lopás az, ha valaki elveszi azt, ami a másé.

- Amink csak van, minden Isten ajándéka. Ő gondoskodik arról, amire szükségünk van. Azt szeretné, ha jól élnénk a tulajdonunkkal.

Ezért adta a 8. parancsolatot.

- Azt is lopásnak nevezzük, ha bárkit, bármilyen tulajdonában megkárosítunk. Ha nem tartjuk tiszteletben azt, ami a másé. Ha elveszük a másik ember alkotását, lehetőségét, sikereit.

- Isten a lopás helyett azt szeretné, hogy a másik ember javát keressük. Ezért arra biztat, hogy örömmel adjunk másoknak abból, ami a miénk.

A Bibliában is vannak történetek, amelyekben lopással találkozhatunk. Olvassátok el az alábbi bibliai részt és beszéljétek meg közösen! Mit gondoltok, hogyan jelenik meg a nyolcadik parancsolat ebben a történetben?

GÉHAZI KAPZSISÁGA ÉS BŰNHÖDÉSE

(2Királyok 5,19–27)

Akkor is sérül a másik ember java, ha valaki csalással, mások jóhiszeműségét kihasználva jut a kívánt dolgokhoz. Erről szól a következő bibliai történet.

Naamán, az arám hadseregpáncsnok hálás szívvel távozott Izráelből. Isten meggyógyította súlyos betegségéből. A próféta, Elizeus tanácsára megfürdött a Jordán folyóban, és meggyógyult. Nem volt leprás többé! **A próféta semmilyen ajándékot nem fogadott el tőle,** pedig Naamán sok-sok ezüstöt, aranyat és pompás ruhákat hozott magával. Azt akarta, hogy Naamán értse meg: **Isten gyógyította meg, egyedül neki tartozik hálával. Elizeus szolgájának, Géhazinak a szívét azonban rabul ejtette a sok kincs látványa.**

Még nem jutott messzire Naamán, amikor Géhazi, Elizeusnak, Isten emberének a szolgája ezt gondolta: Lám, az én uram kíméletes volt ehhez az arámi Naamánhoz, és nem fogadta el tőle, amit hozott.

Az élő Úrra mondom, hogy utána futok, és szerzek tőle valamit! Utána is eredt Géhazi Naamán-nak. Amikor Naamán meglátta, hogy fut utána, leugrott a kocsijáról, elébe ment, és ezt kérdezte: Jól vagytok?

Az így felelt: Jól. De az én uram ezt az üzenetet küldi: Éppen most érkezett hozzám két prófétatánítvány Efraim hegyvidékéről. Adj nekik egy talentum ezüstöt és két rend ruhát!

Naamán ezt mondta: Kérlek, fogadj el két talentumot! Így unszolta őt. Majd bekötött két talentum ezüstöt két zsákba, és két rend ruhával együtt odaadta két szolgájának, azok vitték Géhazi elé.

Amikor elértek a dombhoz, kivette a kezükből, és elhelyezte egy házban. Az embereket pedig elküldte, és azok elmentek.

Azután bement, és ura elé állt. Elizeus ezt kérdezte: Honnan jössz, Géhazi? Ő így felelt: Nem járt a te szolgád sehol sem.

De ő ezt mondta neki: Nem igaz! Az én szívem ott járt, amikor az az ember leszállt a kocsijáról, és eléd ment. Hát annak az ideje van most, hogy ezüstöt szerezz, és ruhákat, olajfákat és szőlőket, juhokat és marhákat, szolgákat és szolgálóleányokat végy?

Ragadjon rád és utódaidra Naamán bélpoklossága örökre! És az olyan poklosan ment ki előle, mint a hó.

Feladattár

- Két-két vállalkozó gyerek játssza el Géhazi és Naamán, majd Géhazi és Elizeus párbeszédét!
- Alkossatok 3-4 fős csoportokat! Keressetek a mindennapi életből olyan helyzeteket, amikor saját tulajdonotokkal segíthettek valakinek! Tervezzétek el, hogy együtt segítetek valakinek! Terveteket le is írhatjátok.

II. HAMIS ÉS IGAZ SZAVAK

„Ne tanúskodj hamisan!”

(A 9. parancsolat)

Feladattár

- Vajon mire gondolhatnak a gyerekek?
- Mondjatok mondatokat, amelyek illenek a képen látható gyerekek viselkedéséhez, mozdulataihoz!
- Játsszátok el a jeleneteket először szavak nélkül! Figyeljétek meg, milyen mozdulatok segítenek a közlésben!
- Játsszátok el a jeleneteket szavakkal is!

„Ne tanúskodj hamisan
felebarátod ellen!”

2Mózes 20,16

A NAGYTANÁCS ELHATÁROZZA JÉZUS HALÁLÁT

(János 11,45–57; Márk 14,56–64)

Jézus ellenségei is az igazság elferdítésén mesterkedtek. Azért tették ezt, hogy elítélhessék őt. Sokféle mérlegelés, tanács, meg gondolatlan és súlyos szó is elhangzott, amíg meghozták az emberi ítéletet.

A betániai Lázár feltámasztása erősen felkavarta az indulatokat. Sokan hittek Jézus hatalmában. A főpapok és a farizeusok megijedtek, hogy a nép Jézushoz pártol. Félték attól is, hogy Jézus lázadást szít a rómaiak ellen, s bajba keveri őket. A zsidók vezető testülete, a nagytanács napirendre tűzte az ügyet. Így gondolkodtak:

– Mit tegyünk? Ez az ember ugyanis sok jelt tesz. Ha egyszerűen csak hagyjuk őt, mindenki hisz majd benne, aztán jönnek a rómaiak, és elveszik tőlünk a helyet is, a népet is. – Egyikük pedig, Kajafás, aki főpap volt abban az esztendőben, ezt mondta nekik:

–Ti nem értetek semmit. Azt sem veszitek fontolóra: jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszen.

Isten adta Kajafásnak ezt a gondolatot. Mondása olyan volt, mint egy jövendölés Jézus útjára nézve. A nagytanács tagjai hallgattak rá, és attól kezdve egyetértettek abban, hogy megölik

A parancsolat jelentése

- Szavainknak különös hatalma van.

Egyetlen mondattal megvigasztalhatunk, kedvre deríthetünk, vagy éppen megbánthatunk valakit. A beszédünk a szeretet eszköze és a másik ember becsületének, az igazság elferdítésének forrása is lehet. Isten ezért a beszédünkre nézve is útmutatást

adott, a 9. parancsolatban.

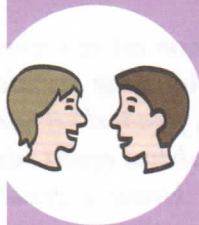
- Isten azt kéri, hogy ne felelj, ne válaszolj hamisan – semmilyen helyzetben.

- A hamis szavakkal és az igazság elhallgatásával ártunk egymásnak.

- Hamis szavak lehetnek: hazugság, híresztelés, pletyka, árulkodás, ítélezés.

- Az igazmondás a másik ember becsületét, jó hírnevét védi.

- Igaz szavak: köszönetmondás, dicséret, kiállítás valaki mellett, őszinte vélemény.

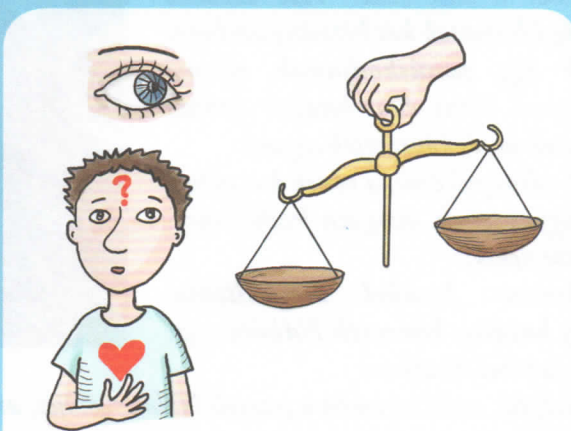
13. VÁGYAINK ISTEN MÉRLEGÉN

„Ne kívánd, ami a felebarátodé!”

(A 10. parancsolat)

Gondold végig! Beszéljétek meg!

- Mit fejeznek ki a képek?
- Te milyen vágyakat írnál a serpenyőkbe?
- Szerinted mikor válhat egy kívánság veszélyessé?
- Mit jelent a közmondás: „A szomszéd kertje mindig zöldebb”?

„Ne kívánd, ami
a felebarátodé!”

2Mózes 20,17

NÁBÓT SZŐLŐJE

(1Királyok 21)

Súlyos és szomorú következményekkel járhat, ha kihagyjuk Istent a döntéseinkből, és nem vizsgáljuk meg vágyainkat az ő mérlegén. Erről szól a következő bibliai történet.

Nábótnak szőlője volt Jezréelben, Sámária királyának, Ahábnak a palotája mellett.

Egyszer Aháb így szólította meg Nábót:

Add nekem a szőlődet, hadd legyen az veteményeskertem, mert közel van a házamhoz! Adok helyette jobb szőlőt, vagy ha jónak látod, pénzben adom meg az árát.

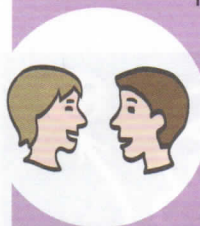
Nábót így felelt Ahábnak:

Az Úr őrizzen meg attól, hogy odaadjam neked atyai örökségemet! Nábót nem mondhatott mást, mert az izráeli törvények szerint tilos volt eladni az apai örökséget. Jól tudta ezt a király is, mégis elkeseredve és haragosan ment haza a válasz miatt. Lefeküdt az ágyára, arcát befelé fordította, és nem evett semmit. Felesége, Jezábel megkérdezte, min szomorkodik. Majd így vigasztalta:

Hát nem te uralkodsz most Izráelben? Kelj föl, egyél, ne búslakodj! Majd én megszerzem neked a jezáreli Nábót szőlőjét.

A parancsolat jelentése

- Természetes, hogy vannak terveink, álmaink, kívánságaink. Ám nem mindegy, mire irányulnak, és az sem, milyen úton érjük el a célt. Isten utat mutat ebben a kérdésben is. Erről szól a 10. parancsolat.

- Isten a titkolt gondolatainkat is ismeri.

- Azt szeretné, hogy örüljünk a saját tárgyainknak és lehetőségeinknek, és ne kívánjuk azt, ami a másé.

- Kívánságainkat elmondhatjuk neki.

- Segítségét kérhetjük a döntésben: mikor törekedjünk egy kívánság megvalósítására és mikor ne.

Jezábel nem tisztelte sem Istent, sem a törvényeit. Leveleket írt Aháb nevében, Nábót városába: *A levelekben ezt írta:*

Hirdessetek böjtöt, és ültessétek Nábótot a nép élére! Vele szembe pedig ültessetek két hitvány embert, akik így tanúskodjanak ellene: Átkoztad Istent és a királyt! Azután vigyétek ki, és kövezzétek agyon!

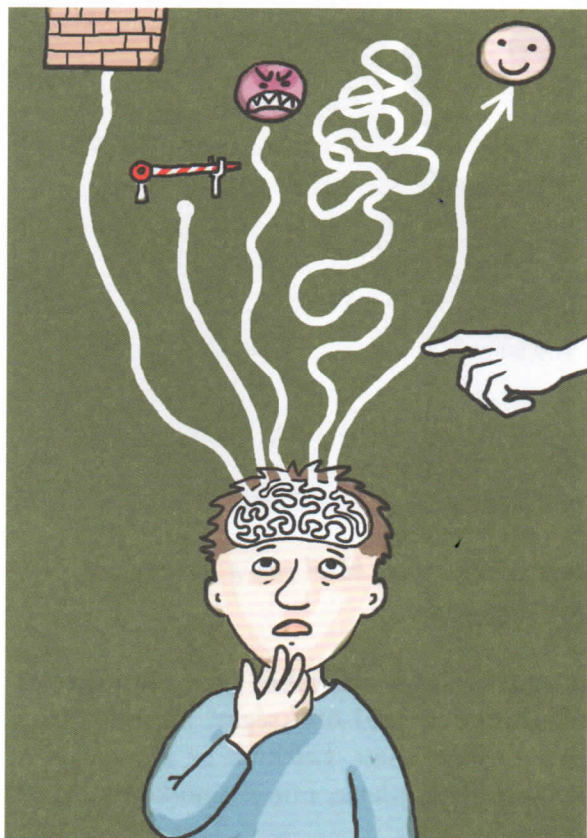
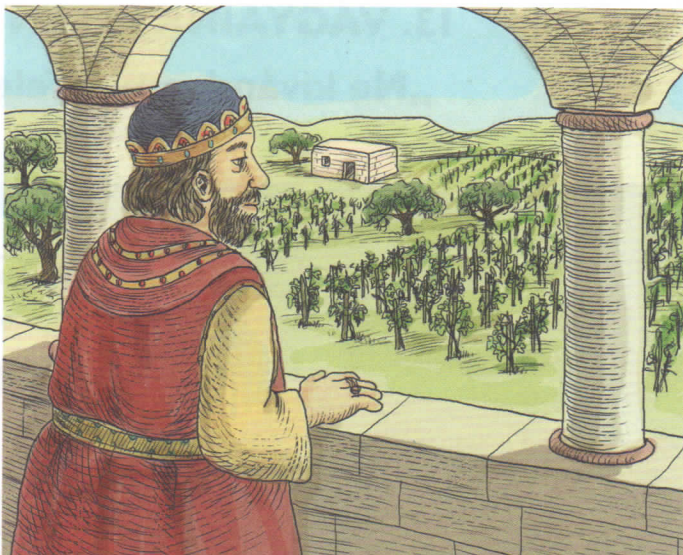
A város polgárai, a vének és a nemesek úgy is tettek, ahogyan Jezábel megüzente nekik.

Amikor Jezábel meghallotta, hogy halálra kövezték Nábótot, így szólt Jezábel Ahábhhoz:

Kelj föl, vedd birtokba a jezréeli Nábót szőlőjét, amelyet nem akart eladni neked, mert nem él már Nábót, hanem meghalt.

Aháb király elment, és birtokba vette az áhított szőlőskertet.

Isten tudott minderről, és elküldte Illés prófétát Ahábhhoz. Illésnek Isten ítéletét, büntetését kellett elmondania a királynak. Amikor Aháb meghallotta Isten üzenetét, bűnbánatot tartott. Böjtölt és zsákruhát vett magára. Isten elítélte Aháb és Jezábel magatartását, mégis megbocsátott a királynak.

Tudod-e?

Néha nem könnyű eldönteni, hogy mi a helyes. Imádságban kérhetjük Isten segítségét, és Ő segít megállni, amikor veszélyes irányba mennénk. Meghallgatja az imádságainkat, és a gondolatainkat is képes jó irányba terelni. Ha döntéshelyzetben vagyunk, megkérdezhetjük Istent: „Uram, mit szólsz hozzá?”

Bibliai kvíz

- Mire vágyott Aháb?
- Miért mondott nemet Nábót?
- Ki volt Aháb felesége?
- Mit tettek Nábóttal?
- Mit üzent Isten Illés prófétával?
- Hogyan szól a 10. parancsolat?